

VFG Utbildning AB

Org.nr. 556249-6629

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Växjö Fria Fordongymnasium
belägen i Växjö kommun

Tillsyn i Växjö Fria Fordongymnasium

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av VFG Utbildning AB (556249-6629) under hösten 2015. Växjö Fria Fordongymnasium besöktes av Skolinspektionen mellan 1 och 3 december 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Den totala andelen elever som tagit gymnasieexamen på skolans gymnasieprogram inom tre år var på Växjö Fria Fordongymnasium läsåret 2013/2014 68,2 procent. Motsvarande statistik för riket är samma läsåret 68,1 procent. Statistik för respektive program saknas då elevantalet var lågt det aktuella läsåret. Den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg var läsåret 2013/2014 för fordons- och transportprogrammet 12,5 samt 12,9 för bygg- och anläggningsprogrammet, vilket är samma som för riket. På grund av det låga elevantalet läsåret 2013/2014 så saknas det statistik angående andelen elever som uppnådde grundläggande högskolebehörighet. Det saknas statistik för läsåren 2012/2013 och 2011/2012 inom samtliga områden, därför så går det inte att se några trender över tid.

Vid tillsynen uppger intervjuade elever att de har en lärmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Beslut

2016-03-23

3 (23)

Dnr 44-2015:4589

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-08-15
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Föreläggande	2016-08-15
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-08-15
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-08-15
8. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-08-15
9. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-08-15

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att skolans arbete med att utreda särskilt stöd brister och att det inte finns tillgång till en elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Tillsynen visar vidare att det på skolan saknas tillgång till specialpedagogisk kompetens, vilket får till följd att utredningar gällande särskilt stöd inte genomförs.

Tillsynen visar vidare att skolan inte har någon plan för introduktionsprogrammen på skolan. Genom att VFG Utbildning AB inte upprättat en sådan plan har skolan saknat viktig ledning i hur utbildningen på introduktionsprogram ska planeras och genomföras. Det framgår även vid tillsynen att eleverna på introduktionsprogrammen inte ges tillgång till studie- och yrkesvägledning i samband med att deras individuella studieplaner utformas och att studieplanerna inte följs upp.

Tillsynen visar vidare att eleverna inte ges tillgång till ett skolbibliotek som används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Tillsynen visar att skolans och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete behöver förstärkas så att det används som ett verktyg för att identifiera de utvecklingsbehov som finns, och att detta underlag sedan får styra vilka förbättringsinsatser som behöver vidtas.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) VFG Utbildning AB att **senast den 15 augusti 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande.

Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att VFG Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Huvudmannen ska se till att samråd sker med elevhälsan i samband med utredningen om det inte är uppenbart obehövt.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektor. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Intervjuade lärare berättar att de har slutat att göra pedagogiska utredningar eftersom de upplever det som att de skriver utredningarna till sig själva. Lärarna berättar att de är medvetna om att de ska lämna in utredningarna till rektor, men eftersom de vet att de bara kommer att få tillbaka sina egna utredningar, så fortsätter de i stället med extra anpassningar. Lärarna uppger vidare att de anser sig vara utelämnade till sig själva eftersom de inte har tillgång till någon specialpedagogisk kompetens i elevhälsoteamet och redogör för ett stort behov av specialpedagogisk kompetens i utredningsarbetet. Lärarna berättar att de har förmedlat till rektor och huvudman att det behövs specialpedagogisk kompetens i utredningsarbetet, speciellt med tanke på att skolan har tagit in många elever på introduktionsprogram.

Elevhälsoteamet berättar att det aldrig har funnits specialpedagogisk kompetens på skolan och att man på elevhälsoteamets möten inte tar upp frågor gällande elever som inte uppnår kunskapskraven. Elevhälsoteamet uppger att de enbart diskuterar elever med mycket frånvaro. Vad gäller utredningarna om behov särskilt stöd så tror elevhälsoteamet att det är lärarna som ansvarar för dessa.

På fråga från Skolinspektionen om hur arbetet med utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd bedrivs på skolan uppger rektor att det alltid görs pedagogiska utredningar och att han har delegerat detta arbete till lärarna.

Av intervjuer med lärare framgår att ansvariga på skolan inte alltid skyndsamt utreder elevers behov av särskilt stöd då det kan befaras att en elev inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås trots att stöd har getts i form av extra anpassningar. Det framgår vidare av intervjuer med lärare och elevhälsoteam att samråd inte sker med elevhälsan i samband med de utredningar som uppges ske. Rektor uppger visserligen att utredningar genomförs av lärare, men intervjuade lärare uppger att de inte alltid genomför utredningar, bland annat på grund av att de anser sig sakna tillgång till specialpedagogisk kompetens. Mot bakgrund av att det är ostridigt att det är lärarnas uppgift att genomföra pedagogiska utredningar och då intervjuade lärare uppger att detta inte alltid görs, gör Skolinspektionen bedömningen att det är visat att utredningar angående elevers behov av särskilt stöd inte alltid sker skyndsamt i enlighet med författningarnas krav. Utifrån uppgifter från intervjuade lärare och elevhälsoteam gör Skolinspektionen vidare bedömningen att samråd med elevhälsan inte alltid sker i samband med de utredningar som uppges ske, även i fall då det inte är uppenbart obehövligt.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga VFG Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att VFG Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7§§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att utbildning på introduktionsprogram följer en plan. Denna plan bör ange utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.
- Huvudmannen ska se till att det för samtliga elever på introduktionsprogram finns individuella studieplaner som används kontinuerligt som ett verktyg i syfte att planera, följa upp och revidera elevernas utbildningsinnehåll.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska utbildning på introduktionsprogram följa en plan som upprättats av ansvarig huvudman. Vidare anger skollagen att det för varje elev ska upprättas en individuell studieplan. Enligt gymnasieförordningen ska en elevs individuella studieplan bland annat innehålla uppgifter om de val av kurser eller ämnesområden som eleven har gjort och även uppgift om andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen om eleven följer ett introduktionsprogram. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 455 f) bör det av den plan som huvudmannen ska fastställa framgå utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Av förarbetena framgår vidare att denna plan för utbildningen, i kombination med elevens individuella studieplan, ska ge den stadga och samtidigt den flexibilitet som är nödvändig för en utbildning med en klar målsättning. Den individuella studieplanen ska utformas efter elevens behov och intressen samt följas upp, utvärderas och revideras vid behov i samråd med eleven och i förekommande fall dennes vårdnadshavare. I denna planering spelar SYV en viktig roll för att stödja eleverna i deras studie- och yrkesval.

Såväl rektor och huvudman som elevhälsoteam uppger i intervjuerna att det saknas en plan för introduktionsprogrammen på Växjö Fria Fordonsgymnasium. Intervjuade elever som går introduktionsprogram beskriver vidare att de inte känner till eller har sett sina individuella studieplaner, trots att Skolinspektionen visar ett exempel från skolan, och det framgår vidare av intervjun att de inte vet på vilket introduktionsprogram de går. Eleverna som går på introduktionsprogram berättar också att de inte har haft någon kontakt med studie- och yrkesvägledaren angående utformningen av deras utbildning.

Elevhälsoteamet uppger att studie- och yrkesvägledaren inte medverkar under arbetet med de individuella studieplaner som gäller för eleverna på introduktionsprogram.

Rektorn uppger sig inte känna till att det ska finnas en plan för introduktionsprogram, utan hänvisar i denna fråga till huvudmannen och beskriver istället sin roll som den som står för innehållet i utbildningen. När det gäller elevernas individuella studieplaner så menar rektorn att sådana finns och att eleverna kan få tillgång till dessa. Rektorn uppger vidare att studie- och yrkesvägledaren inte arbetar med eleverna på introduktionsprogram och inte heller deltar i upprättandet av deras studieplaner.

Skolinspektionens utredning visar att det saknas en plan för introduktionsprogrammen på skolan. Av intervjuer med elever på introduktionsprogram framgår att de inte känner till att de har några individuella studieplaner och att de inte vet på vilket introduktionsprogram de går. Rektor uppger att eleverna har individuella studieplaner och kan få tillgång till dessa. Mot bakgrund av de uppgifter intervjuade elever lämnar gör Skolinspektionen dock bedömningen att det inte finns individuella studieplaner som används kontinuerligt som ett verktyg i syfte att planera, följa upp och revidera elevernas utbildningsinnehåll för samtliga elever på introduktionsprogrammet. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att eleverna på introduktionsprogrammen inte får en utbildning som är planerad enligt författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga VFG Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att VFG Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevehälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.4 Utbildningsval – arbete och samhällsliv, 2.6 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att elevehälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Huvudmannen ska se till att den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser de behov av vägledning som eleverna på introduktionsprogrammen har.
- Huvudmannen ska se till att ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Elevehälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skollagen anger att det ska finnas en elevehälsa för eleverna. Elevehälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevehälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I förarbetena (Prop. 2009/10:165 s. 275 ff.) till skollagen uttalas att den personal som finns för elevehälsans insatser ska ha adekvat utbildning som svarar mot elevernas behov av insatser. Det betonas vidare att arbetet med elevehälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevehälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevehälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevehälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Intervjuade lärare berättar att elevhälsoteamet inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande på generell nivå.

Elevhälsoteamet berättar att det inte finns någon struktur för hur det förebyggande och hälsofrämjande arbetet ska genomföras. Elevhälsoteamet berättar vidare att det genomfördes ett projekt i deras regi kring rökning, men att det var för tre år sedan.

Rektor berättar att det i dagsläget inte genomförs något förebyggande och hälsofrämjande arbete i elevhälsans regi.

Utredningen visar att elevhälsan inte används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att elevhälsans arbete inte uppfyller författningarnas krav.

Den studie- och yrkesorienterande verksamheten ska tillgodose elevernas behov av vägledning.

Av skollagen framgår att elever ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Rektorn har ett särskilt ansvar för att studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som skolan erbjuder samt inför val av framtida utbildning och yrke. Av förarbetena (Prop. 2009/10:165 s. 455 ff.) till skollagen framgår att den studieplan som eleverna följer ska utformas efter elevens behov och intressen samt följas upp, utvärderas och revideras vid behov, i samråd med eleven och i förekommande fall dennes vårdnadshavare. I denna planering spelar studie- och yrkesvägledare en viktig roll för att stödja eleverna i deras studie- och yrkesval. Av förarbetena framgår vidare att det är angeläget att den unge inför valet till gymnasieskolan har tillgång till information om möjligt innehåll i de olika programmen och målsättningen med vart och ett av dessa. Det är enligt förarbetena vidare viktigt att elever inom introduktionsprogrammen kontinuerligt hålls informerade om de utgångar som finns tillgängliga i form av vidaregång till andra studier eller etablering på arbetsmarknaden.

Som framgår ovan under bedömningsområdet Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram får eleverna på introduktionsprogrammen inte någon studie- och yrkesvägledning i samband med upprättandet av deras individuella studieplaner.

Utredningen visar således att elever på introduktionsprogrammen inte får sina behov av studie- och yrkesvägledning inför framtida studie- och yrkesval tillgodosedda.

Skolinspektionen gör mot denna bakgrund bedömningen att skolans studie- och yrkesvägledande verksamhet inte uppfyller författningarnas krav.

Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Skollagen anger att elever i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/2010:165 s. 284) vanligtvis en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Det framgår av samtliga intervjuer att det finns ett rum som kallas bibliotek på skolan. Intervjuade elever uppger att de inte använder skolbiblioteket och att de aldrig går dit för att läsa eller låna böcker. En av de intervjuade lärargrupperna berättar att de aldrig använder skolbiblioteket och den andra lärargruppen beskriver skolbiblioteket som ett förråd med böcker.

Rektor uppger att skolbiblioteket är ett utvecklingsområde för skolan och säger vidare att det inte har funnits resurser till skolbiblioteket eftersom skolan har köpt in mycket bilar det senaste året.

Utredningen visar att det inte finns ett skolbibliotek som används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Skolinspektionen gör mot denna bakgrund bedömningen att eleverna inte har tillgång till ett skolbibliotek som används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga VFG Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnen, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att VFG Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att rektor utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och planerar för genomförandet av dessa.
- Huvudmannen ska se till att de av rektorn beslutade utvecklingsåtgärderna genomförs.
- Huvudmannen ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet vid skolenheten dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare och övrig personal. I detta uppdrag ingår att rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen. Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder. Såväl uppföljningen av skolenhetens resultat, analysen av förbättringsområden som beslut om nödvändiga förbättringsåtgärder ska dokumenteras.

Av det senast upprättade och dokumenterade kvalitetsarbete som Skolinspektionen tagit del av framgår att det sker en uppföljning av skolans resultat. Det finns emellertid ingen fullständig sammanställning av de resultat som samlas in.

Beslut

2016-03-23

14 (23)

Dnr 44-2015:4589

Vidare finns beslutade mål som skolan ska arbeta med under läsåret men målen saknar koppling till en analys av de insamlade resultaten på skolan.

På fråga från Skolinspektionen om det görs någon analys av skolans resultat svarar intervjuade lärare att de gör egna utvärderingar. De uppger dock att dessa utvärderingar inte begärs in av rektor. Vad gäller skolans mål för läsåret uppger intervjuade lärare att målen utgår från en diskussion som de hade med rektor men att diskussionen inte var direkt kopplad till skolans resultat, utan var en mer allmänt hållen sådan om vad de tycker är viktigt.

Rektor berättar att skolans resultat följs upp hela tiden och att man sammanställer dessa och sitter ner och diskuterar dem två gånger per termin. På fråga från Skolinspektionen om det görs någon analys av resultaten svarar rektor att det är ett utvecklingsområde för skolan som han kommer att arbeta med under rektorsutbildningen.

Av utredningen framgår att det sker en uppföljning av skolans resultat men att det inte sker någon analys av dessa och att det därför inte finns något fullständigt underlag för beslut om nödvändiga förbättringsåtgärder. Det planeras eller genomförs därmed inte heller några utvecklingsåtgärder som grundar sig på en analys av skolans utvecklingsområden. Vidare framgår också att det saknas en fullständig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolans systematiska kvalitetsarbete inte uppfyller skollagens krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga VFG Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att VFG Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att rektorer som anställs vid skolenheterna har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet. För rektorer som anställts efter den 15 mars 2010 har huvudmannen sett till att de har gått, går eller kommer att gå särskild befattningsutbildning eller utbildning som kan jämföras med denna. (2 kap. 11–12 § skollagen)
- Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att rektor genomgår pedagogisk utbildning.
- Huvudmannen ska se till att eleverna på skolenheten har tillgång till en samlad elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, så att den kan användas förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.
- Huvudmannen ska se till att eleverna på skolenheten har tillgång till ett skolbibliotek som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling.

Motivering till bedömning av brist

Rektors utbildning.

Enligt skollagen får endast den som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt anställas som rektor. Enligt Skolinspektionens praxis ska en rektors utbildning innehålla pedagogiska utbildningsmoment på högskolenivå för att den ska anses uppfylla kraven. Rektorsprogrammet och den äldre statliga rektorsutbildningen ersätter inte skollagens krav på pedagogisk insikt genom utbildning.

Representant för huvudmannen berättar att rektor genomgår rektorsutbildning samt att denne i grunden är transportlärare. Insänd kompletterande dokumentation till Skolinspektionen visar dock att rektor på Växjö fria fordonsgymnasium saknar pedagogisk utbildning.

Utredningen visar att rektor saknar pedagogisk utbildning. Skolinspektionen bedömer således att huvudmannen inte har säkerställt att den rektor som anställts har förvärvat pedagogisk insikt genom utbildning.

Tillgång till elevhälsa.

För eleverna i gymnasieskolan ska det enligt skollagen finnas tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Intervjuade lärare och elevhälsoteam berättar att det på skolan saknas tillgång till specialpedagogisk kompetens. Elevhälsoteamet berättar vidare att det aldrig har funnits specialpedagogisk kompetens på skolan. Representant för huvudmannen uppger att han anser att det finns lärare med specialpedagogisk insikt som de planerar att vidareutbilda på sikt.

Det framgår av intervjuer med lärare och elevhälsoteam att det saknas specialpedagogisk kompetens på skolan. Representant för huvudmannen uppger visserligen att det enligt hans bedömning finns lärare med specialpedagogisk insikt, men mot bakgrund av de samstämmiga uppgifter som företrädare för elevhälsoteamet och lärare lämnar gör Skolinspektionen bedömningen att det saknas tillgång till specialpedagogisk kompetens på skolan.

Tillgång till skolbibliotek

Skollagen anger att elever i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Av läroplanen, Lgy 11 avsnitt 2.1, framgår att det är skolans ansvar att varje elev som har slutfört bl.a. ett nationellt program eller ett introduktionsprogram i den utsträckning det framgår av elevens individuella studieplan kan använda bok- och bibliotekskunskap och modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/2010:165 s. 284) vanligtvis en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

I samband med Skolinspektionens tillsynsbesök på skolan så besöktes det rum som benämns som Skolbibliotek. Detta rum innehöll 3 hyllplan med böcker som i huvudsak vara skönlitterära, det saknades en katalogisering över innehållet.

En av de intervjuade lärargrupperna beskriver skolbiblioteket som ett förråd med böcker. Rektor uppger att skolbiblioteket är skolans största utvecklingsområde och det inte har funnits resurser till detta, eftersom skolan har köpt in mycket bilar det senaste året. Huvudmannen uppger att man anser att biblioteket är ett projekt för rektor och lärare.

Skolinspektionen gör mot denna bakgrund bedömningen att skolans arbete med att säkerställa att eleverna har tillgång till ett skolbibliotek som används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling inte uppfyller författningarnas krav. (Se även bedömningen ovan om Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.)

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga VFG Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokument. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorerna tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att VFG Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 § skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera de beslutade åtgärderna.
- Huvudmannen ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärderna och genomföra dessa.
- Huvudmannen ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165 s.305 ff.) framgår att huvudmannen har det yttersta ansvaret för utbildningen vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att driva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Vidare framgår att kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som framkommer i verksamhetens kvalitetsarbete samt att huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör analyseras särskilt. Det framgår att en enskild huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet bör kunna arbeta med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå och enhetsnivå i ett sammanhang.

I intervju berättar representant för huvudmannen att det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå är delegerat till rektor och att denne ansvarar för detta.

Utredningen visar att det inte genomförs något systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som uppfyller författningarnas krav (se vidare bedömningen under Styrning och utveckling av verksamheten).

Det framgår vidare av intervju med representant för huvudmannen att det inte finns något systematiskt kvalitetsarbete, utöver det som genomförs av rektor, då huvudmannen delegerat ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå till rektor. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå som uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen vill i detta sammanhang understryka att även då huvudmannen delegerat uppgiften att genomföra ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå till rektor är det alltså huvudmannens ansvar att se till att detta görs, såväl på skolenhetsnivå som utifrån ett huvudmannaperspektiv, i enlighet med författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga VFG Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själva upprättat. Lärares analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Beslut

2016-03-23

21 (23)

Dnr 44-2015:4589

På Skolinspektionens vägnar

Peter Sääw

Beslutsfattare/ Utredare

Johan Johansson

Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Växjö Fria Fordongymnasium

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Växjö Fria Fordongymnasium

Växjö Fria Fordons gymnasium ligger i Öjaby som är beläget 8 kilometer från Växjö centrum. Huvudman för skolan är VFG Utbildning AB. På skolan finns det 118 inskrivna elever, varav 50 elever är inskrivna på något av de två introduktionsprogram som skolan erbjuder. Skolan leds av en rektor som har arbetat på skolan sedan augusti 2014 och lärarna är indelade i två arbetslag.

Växjö Fria Fordons gymnasium erbjuder följande program inom gymnasieskolan:

Fordons- och transportprogrammet med inriktningarna godshantering, lastbil och mobila maskiner samt transport.

Bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningen anläggningsfordon.

På skolenheten erbjuds även introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion med inriktning mot de program som finns på skolan.